

ALERGIJE - VEČ KOT LE TEŽAVE S KOŽO

Z besedo »alergije« označujemo preobčutljivost ali spremenjen odziv organizma na določen dražljaj, skrbnikom psov pa povzročajo nemalo skrbi

Alergije so skupno ime za najpogostejši vzrok obiska pri veterinarju, zagotovo pa spadajo tudi med bolezni, pri katerih je zdravljenje dolgotrajno in pogojno uspešno. Za razliko od alergičnih reakcij pri ljudeh, ki jih običajno prepoznamo po solzenju, izcedku iz nosu, kihanju in izpuščajih, se alergije pri psih skoraj vedno pokažejo kot kožnimi problemi: s srbenjem in razdraženo kožo, kar vodi v kronično grizljanje, lizanje, praskanje, obilno izpadanje dlake... Drugi znaki alergije so tudi kronično vnetje ušes, gnojen izcedek iz oči, srbenje oči, bruhanje, diareja. Pri alergiji je potrditveni diagnoze zelo pomembna, saj je najprej potrebno izključiti druge organske vzroke, ki imajo podobne simptome. Kožne težave so lahko posledica npr. okužbe z garjami, prebavne motnje imajo lahko množico različnih vzrokov.

Alergije so po homeopatski doktrini najprej težava imunskega sistema, šele nato nastopi alergen. Telo se namreč lahko odzove na kateri koli alergen iz okolja, vzroki pa so različni: občutljivost na boljši ugriz, slaba prehrana, strupi, cepiva... V primeru alergije neprestane reakcije telesa preprečujejo, da bi se žival odzvala na zdravljenje. Splošno uveljavljeno zdravljenje alergij najprej poizkuša odstraniti snov, ki je v telesu sprožila alergično reakcijo. Obvezno navodilo je hranjenje z dietno hrano, izogibanje cvetnemu prahu, travam... skratka vsem dejavnikom, ki bi utegnili povzročati težave. Holistični veterinarji seveda s takim pristopom niso zadovoljni, saj naštetu predstavlja le vrh ledene gore. Alergije so navsezadnje preobčutljivost na snovi, ki jih srečuje pes vsakodnevno in pride z njimi v stik vsepovsod, v normalnih okoliščinah pa se telo nanje ne odzove. Alergen torej ni alergen, dokler se telo ne odloči tako, in ne prične graditi proti taki snovi obrambe. Tako, pravijo holistični veterinarji, je alergija stvar presoje imunskega sistema posamezne živali, ali bo pšenična moka v pasjem piškotu le okusna sestavina ali pa vzrok za srbeče izpuščaje po pasjem kožuhu.

Alergeni vstopijo v telo najpogosteje preko prebavne in dihalne sluznice, pa tudi preko kože. So večinoma beljakovine ali na beljakovine vezane različne snovi, ki vzpodbujajo del imunskega sistema, ki tvori obrambni sistem. Sproži se verižna reakcija, ki se običajno začne s sproščanjem histamina in zaključi z nastankom protiteles, ki naj bi tujek odstranili iz organizma.

Marsikdo na alergije gleda preveč površinsko. Običajno se o alergijah govori kot o nenevarnih boleznih, ki povzročajo le manjše neprijetnosti in ne vplivajo na kakovost življenja živali. To pa še zdaleč ni res. Kdor je imel priložnost videti žival s hudo bolečim alergičnim vnetjem kože, se verjetno s tako trditvijo ne bo strinjal. Veterinarji uporabljajo zdravila, kot so antihistaminiki, kortikosteroidi, pri hudih oblikah alergijskih reakcij pa dosežemo le zmanjševanje simptomov, najpogostejše kronične bolezni pa ne moremo ozdraviti. S pretiranimi omejitvami in predpisovanjem preširoke sheme zdravil živali lahko življenje bolj zagrenimo kot olajšamo. Poleg tega pa so nezdravljene alergije osnova za razvoj najrazličnejših avtoimunih bolezni.

Preobčutljivost na hrano je osnova oz. izvor vseh drugih alergij, saj tvori kar 70%-ni delež. Ob zaužitju hrane organizem namreč dobi nove informacije, snovi – hrane ne prepozna in v spominu celic imunskega sistema ostane informacija, da je ta snov tujek. Pri naslednjem zaužitju se zato sproži imunski odgovor, saj se telo bori proti tej snovi, kot da je tujek. Z gotovostjo lahko trdimo, da so vsi alergiki preobčutljivi na eno od osnovnih živil in/ali prehranske dodatke, kot so konzervansi, antioskidanti, barvila, arome, itd.

Alergije so mnogokrat povzročitelj ušesnih vnetij, pravzaprav njihov pogost spremljevalec. Pogosto gre za sekundarno glivično vnetje, ki zahteva resno zdravljenje in še posebej, odstranitev alergijskega povzročitelja. Konvencionalni pristop k ušesnemu vnetju predpisuje dajanje antibiotikov in s tem zaduši odziv imunskega sistema na dogajanje v področju ušes, lahko pa tudi v celotnem organizmu. Dr. Joseph Demers, dr.vet.med., pri alergičnih reakcijah svari pred pretirano uporabo antibiotikov, saj se običajno po pol leta pojavi nova infekcija,

morda bronhitis, ki ga ponovno zdravimo z antibiotiki. Naslednji znak alergije, npr. vnetje prebavne cevi, nato ponovno zdravimo z antibiotiki in bolezen s tem potiskamo vse globlje v telo. Pogosto spregledamo tudi stres kot možnega povzročitelja padca imunskega sistema in s tem ponavljajočih se vnetij ušes. Potrebno je torej preveriti tudi možne vzroke za stres skupaj z alergeni v hrani in okolju, poudarja dr. Paul McCutcheon, dr.ve.med. Najti je potrebno vzrok in ne le zdraviti znakov bolezni, kar pa je seveda najtežje.

Zdrava žival po večini ne razvije alergične reakcije ne glede na hrano, ki jo uživa. V kolikor pa gre za hranjenje z isto vrsto hrane skozi daljše obdobje, je zelo mogoče, da se razvije preobčutljivost na katero od sestavin. Upoštevati je potrebno tudi, da se vsaka žival na isto snov odzove drugače.

Alfred Plechner, dr.vet.med., ameriški strokovnjak za alergične reakcije na hrano, je objavil listo dvanajstih najpogostejših vrst hrane, ki povzročajo alergije.

1. govedina in njeni proizvodi
2. mleko (80% psov ne prenaša dobro kravjega mleka)
3. Kvas in hrana, ki ga vsebuje: na žalost je precej živali nanj alergičnih
4. koruza in koruzno olje
5. svinjina
6. puranje meso
7. jajca: posebno je neugoden jajčni beljak; jajce, ki ga dajemo psom, naj bo vedno kuhano!
8. ribe in ribja olja: če želimo dodajati psom omega – 3 maščobne kisline, je bolj priporočljivo uporabiti rastlinska olja, npr. laneno olje
9. pšenica in izdelki iz pšenične moke, še posebej, če gre za kombinacijo z drugimi alergeni
10. soja: nekoč je bil to dober vir beljakovin, sedaj pa ga veliko živali slabo prenaša
11. piščančje meso
12. jagnjetina in riž: ta kombinacija je veljala za prvi proti alergijski prehranski recept, z množično in dolgotrajno uporabo jagnjetine pa se je prav tako pri nekaterih živalih razvila alergična reakcija

Podatki kažejo, da se število alergičnih živali veča, poudarja dr. Plechner, in pri tem krivdo pripisuje tudi hormonskemu neravnovesju kot posledici preslabo načrtovanega parjenja čistopasemskih psov. Tako psi razvijejo akutno ali kronično obliko alergij, pa tudi neuravnovešeno presnovo in nenavadne odzive imunskega sistema (avtoimune bolezni).

Za konec še nekaj priporočil skrbnikom živali z alergijo:

- pri izbiri tovarniško pripravljene hrane je potrebno natančno preveriti sestavine, navedene na embalaži: krajši, kot je seznam, bolje je
- prve tri sestavine običajno sestavljajo 90% vsebine
- po možnosti se je potrebno izogibati sestavinam iz zgoraj navedenega seznama
- ne kupujte hrane, ki vsebuje kemične dodatke, barvila, sladila, umetne konzervanse in stabilizatorje
- sveža in polnovredna hrana je večinoma najboljša izbira, če sestavine izvirajo iz preverjene pridelave;

Mojca Sajovic